

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Blasphemia. Cap. XXIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

S V M M A R I V M.

- 1 Crimen blasphemia est mixti fori, & quomodo id intelligatur.
- 2 Poena blasphemantium qua sit.
- 3 Verba, pro prima vice, intelliguntur pro prima vice punitio- nis.
- 4 An fructus beneficiorum in casu amissionis accrescant interessan- tibus.
- 5 In hoc delicto procedi potest ad simplicem, & secretam denun- ciationem.
- 6 Blasphemanti calore iracundie quando minuatur poena.

C A P. XXIV.

De Blasphemia.

I Vi contra Deum, vel B. Virginem, vel sanctos Blasphemare, presumunt, ab ecclesiastico, & seculari Iudice puniri possunt *c. statuimus ubi DD. de maled. Auth. ut non Luxurient. homin. con. Natur. & quoniam coll. 6. Clar. in § blasphemia vers. hoc crimen Boff. in tit. de Inquis. n. 132. Bellett. tit. de fav. Cleric. real. § 4. n. 131. Megal. in ver. blasphemia n. 9. Barbof. de off. & pot. Episc. par. 3. cap. 51. n. 93. & 94. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 41. n. 47.* hoc tamen intellige de blasphemia simplici, non hæreticali: quia de hæreticali Episcopus, & inquisitor tantum cognoscunt *c. ut Inquisitionis § prohibemus de Hæret. in 6. Vulp. d. cap. 41. n. 47. Io:*

Franc. Leo in Thefor. Eccles. par. 2. cap. 1. num. 30. Megal. loco cit. Layman. in Theol. moral. lib. 4. tr. 9. cap. 2. n. 5. Dian. par. 4. tr. 7. ref. 8. vers. nota etiam Bonacin. de legib. disput. 3. q. 8. pun. 1. n. 5. quicquid dicat Barbof. d. p. 3. all. 51. num. 89. Dicitur autem blasphemia non solum quâdo attribuitur Deo addendo, vel minuendo quod non est, sed etiam quando habetur turpiter sermo de Deo *Boff. in tit. de inquisit. n. 131. in fin.*

De iure civili contra blasphemantes poena mortis statuta est, in d. *Auth. ut non luxurien. homin. con. nat. in fin.* hæc tamen poena non servatur propter multitudinē blasphemantium, *ut d. Ricc. in Prax. for. Eccles. par. 4. ref. 41.* sed arbitrio Iudicis puniuntur inspecta qualitate personarū *Bonifac. de Vitalin. in tract. de malefic. tit. de poena blasphem. Deum & Sanct. n. 3. Clar. ut sup. vers. sed quero.* De iure verò canonico coguntur ad publicam poenitentiam ante fores Ecclesie faciendam modo, & forma, prout in cap. 2. de maled. *Ricc. in Prax. par. 3. ref. 41.* quæ tamen poena non habet locum in clericis, quibus publica poenitentia non est iniungenda *cap. 1. de Bigam. Barthol. Socin. conf. 119. n. 7. vol. 4. Barbof. d. all. 31. n. 97.* sed arbitraria poena puniuntur, *ut d. Ricc. d. par. 3. ref. 42.*

In Tribunali autem Inquisitionum blasphemus infimæ sortis flagellis cæditur cum publica poenitentia, in publicoque spectaculo, lingua ferro, vel ligno comprehensa, cum abiuratione de leui nobilis

nobilis verò pœna pecuniaria multatur, & ad tempus in monasterium detruditur, *Rois de Hæret. par. 2. n. 176. Zanard. in Direct. Theolog. par. 2. præcep. 1. cap. 11. n. 10. & alij apud Barbof. d. par. 3. all. 51. n. 90.*

Addit Ricc. in *Prax. for. Eccles. par. 1. ref. 327. & par. 3. ref. 44.* quod eadem pœna punitur non manifestans blasphemum *per tex. in c. si quis per capillum 22. q. 1.* sed ex d. textu tantum colligitur, quod tenetur quis in conscientia denunciare, *ut ibi notat glos. in ver. non manifestauerit.*

Hodie verò per constitutionem Pij V. incip. *Cum primum*, quicumque laicus Deum, & Dominum nostrum Iesum Christum, vel Gloriosam Virginem Mariam eius Genitricem expressè blasphemauerit, pro prima vice pœnam 25. ducatorum incurrit: pro secunda pœna duplicabitur; pro tertia autem centum ducatos soluet, & ignominia notatus exilio multabitur. qui verò plebeius fuerit, nec erit soluendo, prima vice manibus post tergum ligatis ante fores Ecclesie constituetur per diem integrum; pro secunda fastigabitur per urbem; pro tertia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes.

Clericus autem, qui in hoc blasphemiae crimen incurrit, pro prima vice fructibus unius anni omnium & quoruncumque suorum beneficiorum, pro secunda beneficijs ipsis priuatur: pro tertia omnibus etiã dignitatibus exutus deponitur, & in exilium mittitur: quod si Cle-

ricus nullum obtinuerit beneficium, pœna pecuniaria, vel corporali pro prima vice puniri debet, pro secunda carceribus mancipatur, pro tertia verbaliter degradatur, & ad triremes mittitur.

Qui reliquos Sanctos Blasphemauerit, pro qualitate blasphemie, atque persone arbitrio Iudicis punitur, *ut ex d. constitutione Pij V. quam refert Piasco in Prax. Episc. par. 2. cap. 4. n. 97.*

3 Obserua tamen, quod illa verba, pro prima vice, intelliguntur de prima vice punitionis, non blasphemie Ricc. in *Prax. par. 1. ref. 327. Genuens. in Prax. Archiep. cap. 63. Barbof. d. par. 3. all. 51. n. 100.*

4 Obserua 2. quod fructus beneficiorum in casu amissionis non accrescunt interessentibus, sed cedunt Ecclesie *glos. in clem. 2. ver. suspensus de Vit. & hon. cleric. felin: in cap. Apostolica n. 12. vers. durante autem de excep. Rot. decis. 665. n. 10. par. 2. Rec. accrescunt tamen interessentibus distributiones, ut ibidem d. glos. in d. clem. 2. & alij communiter.*

5 Obserua 3. quod in præd. delicto procedi potest ad simplicem & secretam denunciationem, *ut cauetur in d. constit. Pij V.*

6 Obserua 4. quod blasphemanti calore iracundie, præsertim ex iniusta, & illicita causa, non minuitur pœna, nisi statim se corrigat aliqua signa pœnitentie ostendendo: tunc enim esset argumentum quod ex lubrico lingue blasphemauerit, Ricc. in *Prax. for. Eccles. par. 2. ref. 9. & par. 3. ref. 44. & in Collect.*

Collect. decis. 75. par. 1. vbi idem dicit, si blasphemans in dicto crimine minimè assuetus sit.

S V M M A R I V M.

- 1 Conculcantes sacras imagines à Iudice ecclesiastico puniuntur.
- 2 Voluntas non solum verbis, sed etiam factis declaratur.
- 3 Qua poena puniantur conculcantes Imagines sanctorum.

C A P. XXV.

De conculcantibus, seu percutientibus sacras imagines.

- 1 Vamuis multi DD. teneant, percutientes, seu inquinantes imagines sanctorum posse ab utroque Iudice puniri, ut refert Bellet. Disquis. cleric. tit. de fauor. cleric. real. §. 4. in fin. nihilominus verior sententia est, hoc crimen esse merè ecclesiasticum, ut d. Dian. par. 4. tr. 7. ref. 9. Genuens. in Prax. Archispc. 18. num. 12. vbi refert, ita fuisse seruatum in supremo Regio consilio Hispaniarum: & ratio est, quia percutiens imagines sanctorum videtur fateri, imaginum usum non esse seruandum, atque ita videtur incidere in hæresim vltimò damnatam in Concilio Tridentino sess. 25. in Decreto de inuocat. & Venerat. & Reliq. sanct. voluntas enim non solum verbis, sed etiam factis declaratur; & ideo vti suspectus de hæresi ad Iudices ecclesiasticos est remittendus iux-

ta. ut inquisitionis de Hæresi in 6. Huiusmodi autem delinquentes poena fustigationis, trirremium, carcerum, infamiae, exilij, vel poena pecuniaria, vel alia arbitrio Iudicis in foro ecclesiastico puniuntur cap. in Archiepiscopatu de Raptor. & abiurant de leui, vel de vehementi iuxta facti, & personarum qualitatè, ut d. Genuens. loco cit. num. 12. in fin. Dian. d. ref. 9. & si factum esset publicum, & enorme tradendus est curiae seculari, siue hæreticalè animum fateatur, siue non secundum Souf. in Aphor. inquis. lib. 1. cap. 42. n. 16. quem refert Dian. loco cit. & tunc poterit Iudex laicus reum ciuilibus poenis punire, ut notatur in d. cap. ut inquisitionis de hæresi in 6. & in cap. nouimus de verb. sign. de iure autem ciuili poena huius criminis est vltimum supplicium Risc. in collect. decis. 75. p. 1. & alij apud. Clar. in §. fin. q. 68. vers. imaginem Christi; potest tamen talis delinquens mitius puniri inspecta qualitate facti, & personarum, ut d. Clar. loco cit. in fin.

S V M M A R I V M.

- 1 Crimen falsi est mixti fori.
- 2 Qua sit poena falsi de iure ciuili, & que de iure canonico.
- 3 Qualiter puniantur Clerici falsificantes litteras Papae.
- 4 Qua sit poena falsificantium litteras aliorum Principum.
- 5 In alijs casibus falsarij qualiter puniantur.
- 6 Ad incurrendam poenam falsi requiritur actus completus.